

## ԿՐՕՆԱԿԱՆ

Հոգեգալստեան տօնին առթիւ  
Աղօթք Սուրբ Յովհաննէս Ոսկեբերանի՝  
ի դէմս Ս. Երրորդութեան:

Ա. ԱՌ ՀԱՅՐ ԱՍՏՈՒԱԾ

Ամենակալ եւ անարատ Աստուած, Հայր անսկիզբ. անտեսանելի, անբովանդակելի, անպատմելի, անպարագրելի, անփոփոխելի, անիմանալի, անհասանելի, միակ անմահ, դո՛ւն՝ որ անմատոյց լոյսի մէջ կը բնակիս, եւ ստեղծեցիր երկինքը, երկիրն ու ծովը, ու բոլոր անոնց մէջ եղածները: Մարդկութեան մասին քու ունեցած անչափ սիրոյդ համար դուն քու Միածին Որդիդ զրկեցիր, որպէսզի զայն փրկէ Ադամի անեծքէն: Եւ որ երկինքէն իջնելով մարմնացաւ սուրբ Հոգիին միջոցաւ: Ու մարդկային բոլոր կիրքերուն ընթարկուելով ազատեց զմեզ մեղքին կիրքէն: Եւ մեզի համար խաչի եւ մահուան համբերելով, փրկեց զմեզ սատանային ծառայութենէն եւ կոտորելուն երկրպագութենէն: Եւ սովբացուց միայն ու միայն սուրբ Երրորդութեանդ գլուխ եւ ծունր խոնարհեցնել եւ խնդրել մեզաց թողութիւն:

Իսկ Յարութենէն ետքը աշակերտներուն երեսեցաւ զանազան հրաշքներով, քառասուն օրեր հացակից ըլլալով անոնց հետ՝ փրկութեան կենսաբեր տնօրինութիւնը հաստատելու համար անոնց մտքին մէջ: Ու երբ քառասուններորդ օրը երկինք վերացաւ, ձեռք դրաւ աշակերտներուն վրայ եւ օրհնեց զանոնք, առաքելութեան կատարեալ շնորհը տալով անոնց, ու բացաւ անոնց միտքը՝ իմանալու համար սուրբ Գիրքը, եւ պատուիրեց անոնց Երուսաղէմ մնալ եւ սպասել երկնաւոր եւ մարդասէր Հօր աւետեաց, աստուածային խոստումին կատարման:

Մարդկային ազգին քու ամբաւ ողորմութեանդ շնորհները պարգեւեցիր դուն: Քու էակից Սուրբ Հոգիդ զրկեցիր, Տէր, այս մեծ միաշաքարի օրը, Փրկչի յարութեան յիսներորդ օրը:

Երրորդ ժամուն էր որ Ս. Հոգիէն գոյութիւն առաւ նախահայրը փչումով աստուածային կենդանի հոգիի, զոր դարձեալ կորսնցուցինք պտուղը ճաշակելով եւ իմանալով, եւ նորէն այդ ժամուն էր որ կենդապտուղը ճաշակելով եւ իմանալով զասուն վրայ իջնելով եւ հրեղէն նաստեղծ սուրբ Հոգին առաքելական դասուն վրայ իջնելով եւ իրեղէն լեզուներու ձեռով երեսալով, նստաւ ամենուն վրայ եւ լեցուց զանոնք Սուրբ Հոգիով: Անկէց առաջին անգամ ծնած երեք հազարները, Հօրը, Որդիին եւ Սուրբ Հոգիին անունով, առաջին անգամ երկրպագեցին Սուրբ Երրորդութեանդ:

Իսկ մենք մեր ծունկերն ու պարանոցները կը խոնարհեցնենք եւ առաքելակերպ միջոցաւ կ'աղաչենք քեզի, ընդունէ մեր երկրպագութիւնը՝ անոնց եւ միջեւ ցարդ քեզի նոյն արժանաւորութեամբ եւ խոհրդաբար երկրպագողներուն հետ: Լսէ՛ մեզի, Պենտեկոստէի այս մեծ խոհրդաբար երկրպագողներուն հետ: Լսէ՛ մեզի, Պենտեկոստէի այս մեծ օրուան մէջ, յետ երկինքի համբարձման քու Յիսուս Քրիստոս Որդիիդ, որուն հաւատով կը կանչենք քեզի: Նայէ՛ քու սրբութեանդ բարձունքէն՝ քու առջեւ կեցած այս ժողովուրդին վրայ, որ քու մեծ ողորմու-

թեանդ կը սպասէ: Առաքէ այսօր քու բարեբար Սուրբ Հոգիդ այս տաճարը եւ անոր մէջ ժողովուածներուն վրայ, ինչպէս այն ատեն վերնատանը եւ առաքեալներուն վրայ: Որովհետեւ ասոր մէջ ալ քու միաժինդ ամէն օր կը պատարագուի, ինչպէս այն վերնատունին մէջ, ուր սուրբ խորհուրդը աւանդեց: Եւ բաշխեց առաքեալներուն, խորհրդական ընթրիքի միջոցին: Եւ լուաց անոնց ոտքերը: Եւ փակուած դռներով երեւեցաւ՝ յարութեան առաջին միաշաբաթի երեկոյին: Եւ դարձեալ՝ ութերորդ օրը, վերնատան մէջ:

Եւ երբ Պենտեկոստէի օրը հասաւ, Սուրբ Հոգիդ՝ հոգմի հնչիւնով իջնելով՝ հուրով լեցուց զանոնք եւ իրենց հետ միաբանութեամբ հոն գտնուող Սուրբերը, որուն համար կը փառաւորենք զքեզ, Տէր բարեբար, Հայր՝ մեր Տիրոջ Յիսուսի Քրիստոսի, եւ կ'աղաչենք մեր ամբողջ սիրտովը, քաղցրութեամբ նայէ մեր վրայ, եւ գթութեամբ յիշէ տառապեալներս եւ դատապարտեալներս, եւ դարձուր մեր հոգիները սատանային գերութենէն:

Կանգնեցո՛ւր, կ'աղաչենք, զմեզ որ ինկած եւ կործանած ենք: Որովհետեւ թեւ մեղք գործեցինք, սակայն քու կը ենք մենք մեր մօրը արգանդէն արդէն: Եւ դուն մեր Աստուածն ես: Մի՛ ձգեր զմեզ, որովհետեւ ունայնութեան մէջ ոչնչացան մեր օրերը, եւ մեզ ատողներուն այպանափին եւ ծաղրին առարկայ եղանք:

Այլ մեր յոյսը դնելով այսօր ըրած քու ողորմութեանդ վրայ, կը հայցենք քեզմէ՝ բա՛ց մեր առջեւ քու ողորմութեանդ դուռը, եւ սրբէ՛ զմեզ մեր գաղտնի մեղքերէն: Տես քու ծառաներուդ խոնարհութիւնը, եւ ներէ՛ մեզի մեր բոլոր գիտութեամբ եւ անգիտութեամբ կատարած յանցանքները: Քաւութիւն շնորհէ՛ քու ժողովուրդին, ու ամէնքը մաքրէ սուրբ Հոգիիդ զօրութեամբը: Փրկէ՛ զմեզ թշնամիին բռնութենէն, ամբացո՛ւր մեր կեանքը բանասրկուին բոլոր չարահնար խարտութիւններուն դէմ:

Խաղաղութեան հրեշտակի՛ն յանձնէ՛ զմեզ: Դո՛ւն, որ մեր հայցելէ՛ն առաջ, կը պատրաստես արդէն, մեր պէտքերը, արժանացո՛ւր զմեզ մեր վախճանէն առաջ քեզի՛ դառնալու՝ խոստովանութեամբ եւ ապաշխարութեամբ: Տանարներ ըրէ. ամէնքը սուրբ Հոգիիդ ընդունելութեանը համար՝ քու սուրբ առաքեալներուդ հետ: Եւ անոնց հետ գրէ՛ մեր անունները անմահութեան Դրփին մէջ: Զմեզ ամենքս ժողովէ՛ արքայութեանդ՝ վերին Երուսաղէմի մէջ, երկնային բարձրագոյն Վերնատունդ: Վասնզի քու կը է ողորմութիւնը: Եւ մենք փառք պիտի վերառաքենք Քեզի՛, եւ Միաժին Որդիիդ եւ ամենասուրբ Հոգիիդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Բ. ԱՂՕԹՔԻ ԱՌՈՐԴԻՆ ՄԻԱԾԻՆ ԱՍՏՈՒԱԾ

Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, որ փութադառնալով շնորհեցիր սուրբ առաքեալներուն՝ փչելով անոնց վրայ, եւ այսօր յայտնապէս իրենց պարգեւեցիր սուրբ Հոգիդ, որ մխիթարեց անոնց տրտմութիւնը, եւ հրեղէն լեզուներով անոնց լեզուներուն վրայ հանգչելով, քացաւ անոնց բերանները՝ բոլոր լեզուները խօսելու համար:

Ու բոլոր ժողովուրդները, որոնք աշտարակաշինութեան ատենէն բաժնուած էին, իրենց բազմաստուածեան մոլորութիւններէն հեռացնելով՝ միացուց երեքանգնայ գորութեանդ մէկ աստուածգիտութեանդ մէջ, ու սովբեցուց՝ աւետարանին ամբողջ աշխարհին մէջ փարոգութեամբ, բոլոր լեզուներով մէկ Աստուած մը փառաւորել, անոր միայն ծունկ խոնարհեցնել, ինչպէս այսօր մկրտուած երեք հազար նորածնեալները:

Անոնց հետ մենք եւս հոս միաբան ժողովուածներս, նոյն  
Հոգիով լուսաւորուած, հաւատով ծունկ կը խոնարհեցնենք սուրբ  
Նորորդութեանդ առջեւ եւ կ'աղաչենք քեզի:

Նայե՛լ ինձի անարժանիս, որ փու ժողովուրդիդ աղօթքը քեզի կը մատուցանեմ փու սուրբ սեղանիդ առջեւ: Բա՛ց, Տէր, մեղաւորի իմ շրթունքս ինչպէս առաքեալներունը, եւ լեցուր Հոգիովդ, որպէսզի մասնակից ըլլամ փու ընտրեալներուդ տուած բոլոր շնորհներուդ: Ու իմ բազմամեղութեանս համար մի՛ արգիլիր փու շնորհներդ ինձմէ, որ յուսալով կեցած եմ փու առջեւ եւ կը հայցեմ փու անբաւ գթութիւնդ:

Արժանի ըրէ քու ծառադ՝ աստուածային պարգեւներուդ, իմաստութեան եւ աստուածային խորհուրդներուդ, գիտութեան, հանճարի եւ աստուածաշնորհքին: Ու երկիւղի հոգեով լեցուր իմ միտքս: Եւ սուրբ սիրտ, մաքուր միտք եւ ուղիղ հոգի նորոգե՛ իմ մէջս: Դուն որ նաւորներուն նաւահանգիստ ես, իմ գնացքս դէպի ամբիժ նամբանք ուղղէ, որպէսզի միշտ քու օրէնքիդ վրայ խորհիմ, պատուիրաններդ պահեմ, քու խօսքդ քարոզեմ, հոգեով եւ պատուիրաններդ պահեմ, քու խօսքդ քարոզեմ, հոգեով եւ նշմարտութեամբ երկրպագեմ Հօրը, եւ հոգիով եւ միտքով աղօթեմ քո անունովդ, այն անսուտ խօսքին համեմատ թե՛ ինչ որ իմ անունովս իմ Հօրմէս խնդրեմ՝ պիտի տրուի ձեզի:

Այս խոստումիդ վրայ դնելով ե՛ս ալ իմ յոյսս, կ'աղաչեմ գեեզ, ո՛վ քարեաց եւ ողորմութեանց տուող, եւ որ մեր խնդրածէն եւ իմացածէն աւելի կը շնորհես, ի քարին կատարէ մեր աղօթքը: Դուն որ մեր ախտացեալ բնութիւնը քու անախտ աստուածութեանդ հետ միացուցիր, եւ այդ կերպով մեր կարիքներուն կցորդ եղար եւ մեր ախտերը բժշկեցիր, լսէ՛ մեզի՝ Աստուած եւ Փրկիչ մեր:

Խոնարհեցուր ականջդ մեզի, որ այս եկեղեցիին մէջ հաւաքուած  
ենք, ինչպէս ընտրեալներդ՝ վերնատան մէջ:

Սրբէ՛, մաքրէ՛ ասոնք մեղքի ամէն կերպ պղծութենէ, եւ Սուրբ Հոգիդ ղրկէ միաբան հաւատացեալներուս, որպէսզի մեր մէջը քնակի եւ աստուածութեանդ լոյսով լուսաւորէ, եւ ամենայն ճշմարտութեամբ առաջնորդէ մեզի՝ բոլ Կատուիրաններդ պահպանելու համար։ Ամենագէտ քնն զմեզ աստուածային Կատուիրաններուդ, զորս մեզի

խօսեցան մարգարէներն եւ վարդապետները՝ Սուրբ Հոգիին ձեռքով, որ կը սուրբեցնէ եւ կը զօրացնէ ընել ամէն ինչ:

Կ'աղաչեմ քեզի, ո՛վ Տէր, իմ բազում յանցանքներու համար՝ մի՛ մերժեր անոնց խնդրանքը, որովհետեւ քու փրկածներդ են, եւ ձեռքերնին քեզի բարձրացուցած՝ հաշտութիւն կը խնդրեն:

Արդ, ընդունէ անոնց մաղթանքներուն երկրպագութիւնը՝ ինչպէս նոր լուսաւորութեանը, եւ ասոնց ձեռքերուն համբարձումը՝ իբրեւ պատարագ երեկոյեան, եւ աղօթքը՝ իբրեւ բարերար թագաւորիդ առջեւ բերուած անուշ խունկ:

Ու քու թեւերովդ հովանիին ներքոյ ծածկէ ասոնք, որպէսզի անարատ քրիստոնէութեամբ կենանք այս աշխարհիս մէջ, եւ արժանի ըլլանք երկնային Հացիդ, բոլոր սուրբերուն հետ, եւ գոհանալով փառաւորենք զքեզ՝ Հօրը եւ սուրբ Հոգիին հետ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

#### Գ. ԱՂՕԹՔ ԱՌ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳԻՆ

Դո՛ւն՝ որ զօրութեանց Տէր ես, նշմարիտ Աստուած, լոյսի եւ կեանքի աղբիւր, անգնեցիւօրէն բոլրած Հօրմէն եւ Որդիէն, հրաշագործ սուրբ Հոգի, զոր սուրբ առաքելներուն խոստացաւ մեր Քրիստոս Աստուածը, որ իր մահովը լուծեց մահուան կապանքները, եւ մեղքին սկզբնաւորութիւնը փակեց անշէջ հուրին եւ արտաքին խաւարին մէջ: Անլոյծ կապանքներով անոր մէջ ամրափակելով պիղծ վիշապը՝ իր ապստամբ զօրութեանը հետ միասին, եւ Աղամի ցեղէն հոգիները, որոնք հոն փակուած էին, իր յարութեամբը վերբերելով, մեր բնութեամբը միասին Հօրը մօտ վերացաւ:

Եւ բոլոր խորհուրդները լրացնելու համար, զՔեզ, նորոգող եւ կենդանարար սուրբ Հոգիդ զրկեց իբր միջոցառիչ տրամածներուս: Դո՛ւն՝ որ խոնարհեցար իբրեւ Աստուած, Հօր Աստուծմէ, ու վերնատունը եկար՝ անհառելի խոնարհութեամբ եւ շնորհօք լեցուցիր ընտրեալները, զորս իբրեւ կենաց Բանին քարոզիչ զրկեցիր ամբողջ տիեզերքէ: Եւ որոնք քու բովանդակ գիտութեամբդ, ով Տէր, լեցուցին տիեզերքը, եւ աշխարհի նանչըցուցին քու միաստուածութիւնդ, ջնջելով սնոտի կոպաշտութիւնը: Սուրբ աւագանին միջոցաւ հեթանոսները երկնաւոր որդիներ ծնան, եւ ամէնքը սուրբ Երրորդութեանդ երկրպագունք ըրին:

Ամէն տեղ եկեղեցւոյ հիմքը տարին եւ քու փառքիդ սեղանը հաստատեցին: Եւ անկէ՛ց՝ անմահական կերակուրով բոլոր հաւատացեալները կերակրեցին: Երկիրը երկինք ըրին, եւ մարդերը երկնայիններուն դասակից: Եւ հիմակ, Տէր Աստուած մեր, ողորմած եւ մարդասէր, ընդունէ՛ մեր պաղատանքները, որոնցմով կը հայցենք քեզմէ, հանգչեցուր մեր ննջեցեալներուն՝ քու ծառաներովդ հոգիները, որոնք քեզմով լուսաւորուելով՝ իրենց հոգեւոր ծնունդովն ու քրիստոնեայ անունովը արժանաւոր եղան աստուածային մարմնոյ եւ արեան հաղորդութեան, եւ հաւատով եւ ուղիղ դաւանութեամբ մեկնեցան աշխարհէն, եւ որոնց յիշատակութիւնն ալ ըրինք այսօր, Տէր, քու երեւումիդ այս օրուան մէջ, փրկական պատարագի միջոցին:

Տէր ամենակալ, մահկանացուներու եւ անմահներու Աստուած, արարիչ ամէն բանի, եւ հանդերձալին մէջ յոյս երկրի բոլոր ծայրերուն, որ Պենտեկոստի վերջին այս մեծ օրուան մէջ քու վերնատուն գալուստովդ ուրախացուցիր քու անունովդ հոն հաւա-  
 քուածները, հիմակ ալ լսէ մեր աղաչանքի ձայնին եւ յիշէ յառ-  
 աջագոյն ննջեցեալները եւ զանոնք հանգչեցուր լուսաւոր վայրի մէջ,  
 քու սուրբերուդ խորաններուն ներքեւ: Յիշէ՛ անոնց կեանքի միջոցին  
 եւ իրենց վախճանին ատեն՝ ըրած աղօթքները, պաղատանքն ու  
 խոստովանութիւնը, եւ արժանացուր զիրենք սպասելու հանդերձալ  
 փառքի հատուցման՝ զոր պատրաստեցիր սիրելիներուդ, եւ անոնց  
 հետ օրհնել ամենասուրբ Ներդրութիւնդ:

Եւ մեզի՛, քու այս տաղաւարիդ մէջ ժողովուածներուս, քու  
 երկրպագուներուդ եւ քու ամենակեցոյց գալուստիդ տօնը կատարող-  
 ներուս, շնորհէ՛ երկնային խաղաղութիւնդ, եւ հոգւոյ եւ մարմնոյ  
 նորոգում, որով կարենանք մեղաց հնութենէն վերստին ծնիլ՝  
 ապաշխարութեամբ եւ արցունքով: Զօրացո՛ւր զմեզ զգաստութեամբ  
 եւ արդարութեամբ, որպէսզի կարենանք սուրբ առաքեալներուդ հետ  
 մեր մէջը բնակեցնել զքեզ, որպէսզի չարը մեր մէջ չմտնէ եւ չմնայ:

Արբէ քու ծառաներուդ շրթունքներն ու լեզուները հրեղէն լեզու-  
 ներով, հոգեւորներու հետ հոգեւոր օրհնութեամբ օրհնել եւ սաղմոս  
 ըսել քեզի ամէն ատեն սուրբ սիրտով: Եւ խոնարհ հոգիով այս  
 բանաւոր պաշտօնը մատուցանել քեզի, եւ սրտի խորութենէ ար-  
 տասուալից պաղատանքով քաւութիւն խնդրել: Ու մեր ամբողջ կեանքը  
 քու երկիւղովդ պարսպէ չարին խորհուրդներուն՝ խօսքերուն եւ  
 գործերուն դէմ, եւ արժանի ըրէ զմեզ ապրել այնպէս ինչպէս հաճելի  
 է քեզի: Եւ քու կամքիդ համեմատ կատարել մեր կեանքը՝ նշմարիտ  
 խոստովանութեամբ եւ ջերմեռանդ զոյնմով, փրկական խորհուրդիդ  
 հաղորդութեամբ, քահանայական թաղումով, եւ յետոյ սուրբ սեղանիդ  
 մատուցուած նուէրներով եւ պատարագներով յիշատակուելով:

Շարունակ քու առջեւ ինկած, կ'աղաչենք զքեզ, մարդասէր Տէր՝  
 Սուրբ Հոգի, որ պահես մեր հոգիները, եւ այս մարմնական  
 կեանքէն բաժնուած ատեննին ալ շնորհես՝ քու պահպանութիւնդ,  
 որպէսզի աներկիւղ անցնին եւ գերծ մնան օդային պիղծ այսերէն,  
 եւ առաջնորդուին ուղիղ երկիր եւ արդարներուն կեանքը, ուր  
 սուրբերու հոգիները ուրախութեամբ կ'օրհնեն զքեզ:

Իսկ փրկչիդ վերջին գալուստովը երբ վերանորոգուի աշխարհ,  
 արթնցնես ամէնքն փողին ձայնովը, երբ յարութիւն տաս բոլոր  
 մարդերուն, Գեհեննին եւ աններելի տանջանքներուն սպառնալիքներէն  
 ազատես զմեզ: Եւ քու անունդ սիրողներուն հետ քու արդարներուդ  
 բանակին մէջ խառնես զմեզ, արքայութեանդ ժառանգակից ըլլալու  
 համար:

Ու մենք, որ քու բանաւոր հօտերդ ենք եւ քեզի հաւատացող-  
 ներ, պիտի օրհնենք եւ փառաւորենք ամենասուրբ Ներդրութիւնդ,  
 այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն:

1937ին Աշխաբաբ լեզուի թարգմանեց՝  
 Թորգոմ Արք. Գուշակեան  
 Հայ Պատրիարք Երուսաղէմի